

Проблеми и възможности за ВЕИ в България

Хората, занимаващи се с алтернативни източници за електроенергия, обобщават какви са пречките пред бранша

1. ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

- Сложно, объркано и противоречащо си законодателство.
- Стари закони и наредби с големи недомислици в тях.
- Никакви административни облекчения, въпреки изричните текстове в Закона за ВЕИ.
- Липса на тълкования по редица казуси от изключителна важност.
- Процедури, разкарващи инвеститора по десетки инстанции и отнемачи по 2-3 години време.

2. ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

- Монополно положение
- Тълкуват в своя полза всички противоречия в законите и наредбите.
- Директно противодействат на процеса с всички закони (и незаконни) средства.
- Не спазват законово определените срокове за отговор или отговарят в последния момент. Това силно разтегля процедурите във времето.
- Директно отказват предоставянето на предварителна информация, която би помогнала на инвеститора да направи изрядни документи.
- В договорите, които предлагат, има незаконосъобразни членове и алинеи.
- Високомерно отношение. Отказват персонални срещи за изясняване на клаузите по договорите. Една единствена ваша забележка по техния договор може да отнеме месеци за съгласуване.

3. ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

- Тотална незаинтересованост по проблема.
- Силна бюрокрация и корупция. Ако искаш да ти се свърши някаква работа навреме, трябва да търсиш персонални подходи на всеки един етап от процедурите.
- Некомпетентни служители. Понякога се налага да им доказваш с конкретни членове и алинеи какво трябва да направят.
- Високи такси. Например Общината иска по 10 лв. такса на квадратен метър.

4. УПРАВЛЯВАЩИ

- Тотална незаинтересованост по проблема за екологичното бъдеще на нашите деца и внуци.
- Преследват краткосрочни цели в обхвата на техния мандат.
- Преследват лични или тяснопартийни цели при определяне на приоритетите за развитие на икономиката.
- Възможни са лобирания на високо ниво, но за тази цел трябва да се “заинтересоват” много хора в различните инстанции. Това е непосилна задача за редовия инвеститор.

5. АСОЦИАЦИИ В ОБЛАСТТА НА ВЕИ

- Много на брой, без да има ярко изявен лидер.
- Няма реална полза от тяхното съществуване, поне до момента.
- Дори и да имат някаква полезна информация, те не я предоставят за публичен достъп.

Във връзка с това „Алтернативна енергия” , като част от организациите предприе редица стъпки за промяна на сегашната ситуация. Изпратено е писмо до министъра на МРРБ г-н Гагаузов.

ДО МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НА ВНИМАНИЕТО НА Г-Н МИНИСТЪР

Относно: Дефиниция на слънчеви колектори (Чл. 93. от Наредба №7 от 22.12.2003 на МРРБ - Обн. ДВ. бр.3 от 13 януари 2004г., изм. ДВ. бр.10 от 28 януари 2005г., изм. ДВ. бр.11 от 1 февруари 2005г., изм. ДВ. бр.51 от 21 юни 2005г., изм. ДВ. бр.63 от 2 август 2005г.) и относно: Определяне на минимална мощност към Чл.6. (5) от Наредба №1 от 30.07.2003г. за номенклатурата на видовете строежи изд. от МРРБ (Обн., ДВ. бр. 72 от 15.08.2003 г.)

Уважаеми Г-н МИНИСТЪР,

Обръщам се към Вас, като утълномощено лице от законодателя съгласно § 18. (1) от Заключителни разпоредби от ЗУТ за тълкуване на термин „слънчеви колектори”, както и за преодоляване на възникналата административна непреодолима пречка от нормативно естество. Намерението на гражданите и стопанските субекти в Р. България да закупват и монтират на собствените си сгради (на покриви, тераси, фасади и лоджии) технически устройства за преобразуване на слънчевата енергия в електричество към момента е невъзможно. Става въпрос за устройства с малка мощност (1KW до10KW) за фамилни къщи, офиси и малки фирми. Няма изрична забрана, но те са административно обезсмислени, като са приравнени към “СТРОЕЖ трета категория” с всички произтичащи от това задължения и разходи по проектиране, разрешителни, надзор и узаконяване, които надхвърлят ДВА ПЪТИ стойността им. А сроковете се проточват над половин година в изпълнение разпоредбите на ЗУТ и Наредбите, свързани със проектирането и строителството.

Към момента техническите средства за усвояване на тази енергия се наричат „слънчеви колектори” както е общоприето и фигурира в Чл. 93. (1) от Наредба №7 на МРРБ. Но терминът „слънчеви колектори” в последните години все повече придобива гражданственост като „технически уред за отопление чрез преобразуване на слънчевата енергия”. Тоест – акцентира се на резултата (като вид) от преобразуването на слънчевата енергия, а не на факта, че се използва на входа на уреда „слънчева енергия”. Когато става въпрос за възобновяем енергиен източник (ВЕИ), не се разглежда получената енергия, а източникът, който се използва (природната енергия).

С така записания в Чл. 93. от Наредба №7 през 2003 година термин “слънчеви колектори” и тълкованията на администрацията, се ДИСКРИМИНИРАТ останалите видове уреди за използване на слънчевата енергия като “соларните панели”, чрез които на фотоволтаичен принцип се получава еленергия. ФИЗИЧЕСКИ ТЕ СА ЕДНАКВИ, дори са по-тънки и по-леки от тези за получаване на топлина. Потребителят трудно ги различава без внимателен оглед. Но се оказва, че пред Закона те са коренно различни уреди. Въпрос на терминология и на погрешно акцентирание на вида на резултативната енергия след преобразуването на ВЕИ “слънчева енергия”.

Тази ситуация е погрешна и нелепа. По този начин се изкривяват целите, задачите и философията на Закона. Противоречи на намеренията на правителството и на целите в тази област на ЕС.

ЕС насърчава развитието на използване на Възобновяемите енергийни източници (ВЕИ)

- Решение на Европейския съвет на 9 март 2007 г. за борба с глобалното затопляне, в което европейските ръководители поставят цели за използване на ВЕИ.

- Решение на ЕК на 10.01.2007 г - създаден енергиен пакет с включена дългосрочна „Пътна карта за ВЕИ”.

- Директива 2001/77/ЕО на ЕС (валидна и днес) Тя е важен елемент от оформянето на нормативната рамка за производството на електроенергия от ВЕИ в ЕС. По същността си нормите, заложен в Директивите на ЕС, са задължителни за страните- членки. (вкл.за България). Директивата адресира и проблема с административни процедури (Статия 6). Тя изисква националните власти да преразгледат съществуващите си законодателни и нормативни рамки (вкл. тълкуванията на термини). Да намалят регулаторните и нерегулаторни бариери с цел да опростят процедурите по използване на ВЕИ, както и осигуряването на обективни, прозрачни и недискриминационни правила и пълното отчитане на особеностите на различните технологии. Акцентира се на „процедурите по издаване на разрешения или други процедури”, свързани с изграждане и използване на уреди и инсталации, преобразуващи ВЕИ. Директивата в Чл. 2 буква „а” съдържа точна дефиниция за „възобновяеми енергийни източници” и включва „слънчева енергия”.

Конкретно „слънчевата енергия” е всепризнат ВЕИ и не подлежи на тълкуване. Тя се състои от светлина, радиация и др. излъчвания от видимия и невидим спектър. Тезилъчненето и усвояват чрез „слънчеви колектори”, като при ефективно и пълноценно преобразуване може да бъде получена използвана за хората енергия под формата на топлина, електричество или комбинация от двете.

Асен Гагаузов

Това са технически подробности, които не са пряко свързани със задачите на МРРБ и неговите структури. ЗУТ и наредбите към него, също не могат да бъдат всеобхватни. Но е възможно те да бъдат тълкувани В ИНТЕРЕС НА ОБЩЕСТВОТО и в изпълнение целите на ЕС в т.ч. и на Р.България.

ПРИМЕРИ за тълкуване към Чл. 93. (1) от Наредба №7 на МРРБ: „Слънчев колектор” е техническо устройство за преобразуване на слънчевата енергия или „слънчев колектор” е техническо устройство за преобразуване на слънчевата енергия в топлинна и/или електрическа .

Вероятно първото е по-целесъобразно, тъй като в близко бъдеще може да се създаде друг вид техническо устройство от соларен тип за преобразуване на слънчевата енергия примерно в механична или кинетична, или друг вид енергия.

Само с подобна дефиниция ще дадете възможност на гражданите (и фирми) да си закупват и монтират на домовете си (на покрива, на терасата, на стената и т.н.) всички видове слънчеви колектори. Техническият прогрес изпреварва нормативната база. На пазара се предлагат КЕРЕМИДИ (или панели) с покритие, което произвежда ел.енергия (“соларни керемиди” или “покривни соларни панели”). Предлагат се и плоски покривни панели, които загряват вода. Те са създадени според стратегията на ЕС и България за използване на ВЕИ (в частност - слънчевата енергия). Независимо от вида на получената енергия за потребителя- топлинна или електрическа, те са технически средства за преобразуване на слънчевата енергия. Мощността на един панел варира от 50w до 150W, а размерите варират от 50x50 см до 100x180см. Това са автономни уреди с вграден инвертор, а не непременно част от огромна система или инсталация (примерно „слънчев парк”). За едно жилище се ползват 5-6 бройки, които осигуряват при благоприятно слънцегреене 1 KW еленергия или 3KW топлинна енергия. При правилно съхраняване и използване това е 10-20% от консумацията на жилището. За България като вносител на енергопродукти това е важно. Отразява се на енергийната ефективност и на енергийния баланс.

Г-н Министър, само във Ваша компетенция е да разрешите проблема. Водещият Закон за строителство, за монтаж на съоръжения, за ремонти и т.н. е ЗУТ и наредбите към него. Всички останали са съобразени с този Закон. Единствено Вие сте компетентни - когато става въпрос за поставяне на технически средства по фасади, покриви, тераси, лоджии и др. подобни.

Използването на монтираните технически средства и уреди е от компетенцията на други министерства, но основният проблем възниква от термин в Чл. 93. (1) от Наредба №7 към ЗУТ и се ползва като основа на разсъждения и интерпретации от останалите министерства, регулиращи и административни органи. Министерство на икономиката и енергетиката заявява, че в Наредба №7 на МРРБ “НЯМА ЛЕГАЛНА ДЕФИНИЦИЯ на термина „слънчеви колектори” (писмо от 12.08.2008 г подписано от Красимир Стоянов – дирекция ЕЕОС) и поради това ни препраща към правилата на СТРОЕЖ трета категория. Към момента административният ред за поставянето на 1 бр. слънчев колектор с размери 150/50см, тегло от 3 кг и с мощност 150 вата (фотосоларен тип) е обвързан пряко с нормите на: СТРОЕЖ трета категория (Наредба № 1 за номенклатурата на видовете строежи) от възможни 6 категории. Обект за производство на електрическа енергия (Чл. 127. Наредба 14 от 2005 г.) също като АЕЦ “Козлодуй”. Енергиен обект. (общо понятие с тежка регулация) .Електроцентраля (в категорията с мощност до 25 мегавата) също като ТЕЦ “Марица изток”.

Дори да се появи някой ентусиаст, решен да постави на терасата или на покрива си “слънчев колектор” (фотоволтаичен тип) и съответно да изпълни 100% изискванията на Закона, **ТОЙ НЕ Е В СЪСТОЯНИЕ**, защото, за да узакони намерението си, **ЗАДЪЛЖИТЕЛНО** трябва да има “строителни книжа”.

Трябва да направи “Инвестиционно проучване за слънчевата радиация” (оторизирана фирма).

-Трябва да извади “Виза за проектиране”(смешно и безсмислено)

-Трябва да изготви “Инвестиционен проект” (безсмислено и скъпо)

-Трябва да изготви “Технически проект (безсмислено и скъпо)

-Трябва да изготви “Работен проект” (безсмислено и скъпо)

-Трябва да извади “Кадастрална скица и да укаже мястото на монтаж” (абсурдно)

-Трябва да извади “Становище” от РИОС (МОСВ) дали е допустимо да го направи (сложна процедура и скъпа)

-Трябва да получи “Становище” от ПАБ за допустимост (безсмислено)

-Трябва да получи “Одобрение на Проектите” от гл. архитект и комисия (смешно и абсурдно)

-Трябва да назначи “технически надзорник” за контрол на монтажа (смешно, безсмислено и скъпо)

-Трябва да получи “Разрешение за строеж” (смешно, безсмислено и скъпо)

-Трябва да свиква комисии за установяване на строителни етапи - (Акт.14, Акт.15, Акт.16 и др.)

-Трябва да се снабди с “Разрешение за ползване” (... ако още е жив !)

С уважение :
За „Алтернативна енергия”
/ Андрей Едрев /

Edrev